

El Colomer

Alpens

Ubicació

Comarca: Lluçanès
Lloc/Adreça: Sector sud-est del terme municipal
Emplaçament A 700 metres de la carretera BP-4654, punt quilomètric 11'900

Coordenades:

Latitud: 42.10626
Longitud: 2.11566
UTM Est (X): 426883
UTM Nord (Y): 4661953

Classificació

Número de fitxa 08004 - 14
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Modern
Segle XVIII
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Tot i que les façanes sud, oest i nord han estat força reformades, es conserva l'estructura i bona part dels elements originals.

Protecció Legal
Observacions protecció: Normes subsidiàries de planejament, Alpens 1996
Número inventari Sí, IPA. 22440

Generalitat i altres inventaris

Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: CALTUSA. c/ Muntaner, 555, ent. 3a, 08022 Barcelona

Fitxes associades:
[Sant Pau del Colomer](#)
Autoria de la fitxa Marta Homs i Jordi Compte

Descripció

La masia del Colomer està ubicada al sector sud-est del terme municipal, a l'oest de l'església de Sant Pau del Colomer i de la carretera BP-4654.

Es tracta d'una masia de grans dimensions formada per un volum central de planta rectangular que consta de planta baixa, primer pis i golfes. Els murs de càrrega són de maçoneria de pedra amb carreus grans i treballats delimitant les cantonades, envoltant les obertures i en alguns panys de paret. La teulada és de doble vessant amb aigües a la façana principal.

La façana principal, orientada a l'est, presenta una composició simètrica vertebrada a través d'un gran portal emmarcat amb carreus motllurats de grans dimensions tant als brancals com a la llinda, on es pot llegir una inscripció i la data de 1770. A banda i banda del portal hi ha dues finestres emmarcades amb pedra bisellada agrupades de manera que la llinda de la finestra inferior és l'ampit de la superior, de menors dimensions. Al primer pis, i sobre la porta principal, hi ha un balcó amb la base motllurada, amb carreus bisellats de grans dimensions en els brancals i a la llinda, on hi ha inscrita la data de 1777 i una creu dins d'un motiu geomètric. A cada banda del balcó hi ha una finestra de grans dimensions emmarcada amb pedra bisellada i ampit motllurat. Entre la finestra de l'esquerra i el balcó hi ha una altra finestra, de menors dimensions, emmarcada amb pedra bisellada i que constitueix l'únic element que trenca la perfecte simetria de la façana. A les golfes hi ha tres finestres emmarcades amb pedra bisellada i ampit de pedra.

La façana sud presenta quatre obertures a nivell de primer pis i quatre a les golfes. Al primer pis hi ha dues finestres de petites dimensions emmarcades amb pedra al centre i dues de majors dimensions, també emmarcades amb pedra, als laterals. Cal destacar, però, que tres d'aquestes quatre obertures provenen d'una reforma i que l'edifici tenia originalment diversos balcons en aquesta façana ja que encara es poden observar els emmarcats d'aquestes obertures, com és el cas d'un arc rebaixat que coronava un balcó i que actualment ha quedat integrat a la part esquerra del mur. A nivell de golfes hi ha tres obertures emmarcades amb pedra bisellada al centre i un balcó reconvertit en finestra, també emmarcat amb pedra bisellada, a l'extrem dret.

La façana oest presenta una estructura simètrica vertebrada a través d'un portal d'arc de mig punt adovellat de nova construcció al centre i una gran arcada d'arc rebaixat, també de nova construcció, ubicada just a sobre, a nivell de primer pis. Als laterals de la planta baixa hi ha una finestra per banda, emmarcades amb pedra bisellada i al primer pis, dues finestres de grans dimensions emmarcades amb pedra bisellada i ampit motllurat, a més d'una finestra petita emmarcada amb pedra bisellada a l'extrem dret. A les golfes hi ha tres finestres emmarcades amb pedra bisellada, la central de les quals amb ampit de pedra.

La façana nord presenta tres obertures a nivell de primer pis i una a les golfes. Al primer pis hi ha un balcó, fruit d'una reforma, amb forma de mig oval que sobresurt al centre entre pilars motllurats. Flanquejant-lo hi ha una finestra per banda emmarcades amb pedra bisellada i ampit motllurat. A les golfes hi ha un altre balcó, format per una gran arcada d'arc de mig punt adovellat, que també és fruit d'una reforma. Sobre aquesta arcada sobresurt una barbacana de grans dimensions que forma una teulada de doble vessant sustentada per mènsules de pedra i bigues de fusta.

Resulten destacables els quatre fanals ubicats a les quatre cantonades de l'edifici a nivell de primer pis. Són de ferro forjat, van ser creats per Joan Prat, conegut com el ferrer d'Alpens, i estan decorats amb un drac amb la boca oberta, guardant força similitud amb la porta de ferro forjat, obra també del ferrer d'Alpens i ubicada uns metres davant la façana principal.

Observacions:

Un altre element que destaca per la seva excepcionalitat són els desaigües de la canalera, ubicada només en els façanes est i oest. En cada una d'aquestes façanes es poden observar dos caps de drac

amb la boca oberta fets en llauna i sustentats per una biga de ferro en la part central de la canalera. Al voltant de l'edifici hi ha diversos elements d'interès, com una estructura d'ús agropecuari mig enderrocada, la porta de ferro forjat, la pallissa i la masoveria, els tres últims descrits en una fitxa particular.

La inscripció de la llinda de la porta principal és la següent:

MARIA COLOME I GULSA MARIA COLOME I FERERES
PERE COLOME SON FILL FRANCISCO COLOME SON FILL
17 IESUS + MARIA 70

Història

La masia del Colomer té uns orígens medievals que es remunten al segle XII, essent mencionada l'any 1190. Apareix documentada en el llibre de consuetud de 1638 on es reflecteix un llistat de les cases o famílies que en aquell moment hi havia al poble i al terme parroquial. La construcció actual, però, correspon a una edificació del segle XVIII amb importants reformes els últims anys.

Bibliografia

AADD, Gran Geografia Comarcal de Catalunya. Osona i Ripollès. Enciclopèdia Catalana, 1993.

Inventari de Patrimoni Arquitectònic d'Alpens, Àrea de Coneixement i Recerca, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, revisat a l'abril de 2006.

PLANES, J.A, Alpens. Una història del Lluçanès: pagesos, paraires i carlins, Ajuntament d'Alpens, 1999.

